

Katowice, dnia 19 września 2023 r.

INFORMACJA Nr 24/2023/EW

w sprawie awarii oraz pożaru, zaistniałych w dniu 22 czerwca 2023 r. około godziny 17⁰⁰, w Stacji elektroenergetycznej 110/6 kV zlokalizowanej w Spółce Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu Oddział w Czeladzi Centralny Zakład Odwadniania Kopalń, Ruch II Pompownie Stacjonarne Pompownia „Szombierki”.

Zasilanie w energię elektryczną zakładu górniczego SRK S.A. w Bytomiu Oddział w Czeladzi Centralny Zakład Odwadniania Kopalń, Ruch II Pompownie Stacjonarne Pompownia „Szombierki” zrealizowano linią napowietrznymi 110 kV Szombierki-Miechowice z sieci dostawcy energii elektrycznej TAURON Dystrybucja S.A. poprzez zlokalizowaną na powierzchni Stację elektroenergetyczną 110/6 kV. Stacja 110/6 kV stanowiła pierwsze (podstawowe) zasilanie zakładu i składała się między innymi z transformatora 110/6 kV o mocy 16 MVA. W polu linii zasilającej 110 kV zabudowano wyłącznik mocy typu DLF123 nc2, odłącznik szynowy typu ONIII 110W/6UPP, przekładniki prądowe typu J110-4a, ograniczniki przepięć typu VARISIL HI96 i zawierające olej elektroizolacyjny przekładniki napięciowe typu UO-110b. Stacja poprzez transformator 110/6 kV zasilala zabudowaną na powierzchni zakładu rozdzielnię 6kV R-S, z której zasilane były między innymi górniczy wyciąg szybowy „Ewa” oraz rozdzielnie 6 kV RD-601 i RD-708 zasilające urządzenia i układy głównego odwadniania odpowiednio na poziomie 630 m i 790 m. Drugie zasilanie (rezerwowe) urządzeń zakładu górniczego stanowiła linia kablowa 6 kV z GPZ „Łagiewniki”. Wyrobiska w rejonie urządzeń i układów głównego odwadniania na poziomie 630 m i 790 m należące do Pompowni „Szombierki” przewietrzane były prądem powietrza wytwarzanym przez wentylatory główne zlokalizowane w Spółce Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu Oddział KWK „Centrum”.

W dniu 22 czerwca 2023 r. urządzenia Ruchu II Pompownie Stacjonarne Pompownia „Szombierki” zasilane były pierwszym (podstawowym) zasilaniem ze Stacji elektroenergetycznej 110/6 kV. W tym dniu na zmianie rozpoczynającej się od godziny 14⁰⁰ nadzór nad instalacjami elektrycznymi sprawował, pełniący domowy dyżur, sztygar zmianowy oddziału urządzeń elektrycznych MEPS4, a bezpośrednio prace elektromonterów dozorował sztygar oddziału szybowego MSzPS4. Około godziny 17⁰⁰, prawdopodobnie w wyniku zwarcia uzwojenia przekładnika napięciowego zabudowanego na fazie L-3 Stacji elektroenergetycznej 110/6 kV, izolator tego przekładnika został rozerwany, a znajdujący się w nim olej uległ zapaleniu. Dynamicznie przemieszczające się porcelanowe elementy rozerwanego izolatora przekładnika spowodowały, uszkodzenia izolatorów: przekładnika napięciowego typu UO-110b, przekładnika prądowego typu J110-4a, kolumny styku ruchomego odłącznika liniowego typu ONIII 110W/6UPP w fazie L-2 oraz izolatora ogranicznika przepięć typu VARISIL HI96 w fazie L-3. Płonący olej z uszkodzonego

przekładnika spowodował pożar na Stacji elektroenergetycznej 110/6 kV. Awaria przekładnika napięciowego fazy L-3 i pożar na stacji pozbawiły zasilania urządzenia Ruchu II Pompownie Stacjonarne Pompownia „Szombierki”. Wezwane przez osoby spoza zakładu górniczego, jednostki Państwowej Straży Pożarnej ugasiły pożar około godziny 18¹⁰. Podczas awarii oraz pożaru w wyrobiskach Ruchu II Pompownie Stacjonarne Pompownia „Szombierki” przebywało 5 pracowników. Przewietrzanie wyrobisk nie zastało przerwane. Zasilanie urządzeń Ruchu II Pompownie Stacjonarne Pompownia „Szombierki” zostało przywrócone około godziny 18³⁰, z wykorzystaniem drugiego zasilania (rezerwowego) oraz z rozdzielni 6 kV RD-702 zlokalizowanej na poziomie 774 m w KWK „Centrum”. Przebywający w wyrobiskach pracownicy, po zakończeniu poleconych prac przeszli z rejonu Pompowni „Szombierki” w rejon Oddziału KWK „Centrum”, gdzie około godziny 23⁴⁰ wyjechali na powierzchnię górniczym wyciągiem szybowym „Rejtan”. Górniczy wyciąg szybowy „Ewa” uruchomiono w dniu 23 czerwca 2023 r. około godziny 10³⁰. W związku z zaistniałą awarią oraz pożarem żaden z pracowników nie zgłosił urazów.

W wyniku awarii oraz pożaru na Stacji elektroenergetycznej 110/6 kV całkowitemu zniszczeniu uległ przekładnik napięciowy zabudowany na fazie L-3 oraz uszkodzeniu uległy izolatory przekładnika napięciowego typu UO-110b, przekładnika prądowego typu J110-4a, kolumny styku ruchomego odłącznika liniowego typu ONIII 110W/6UPP fazy L-2 oraz izolatora ogranicznika przepięć typu VARISIL HI96 fazy L-3. Urządzenia Ruchu II Pompownie Stacjonarne Pompownia „Szombierki” zostały pozbawione możliwości zasilania z pierwszego (podstawowego) układu zasilania.

Przyczyną awarii było rozerwanie przekładnika napięciowego fazy L-3, Stacji elektroenergetycznej 100/6kV, spowodowane zwarcie w jego uzwojeniu.

Do zaistnienia awarii mógł się przyczynić się znaczny czas eksploatacji przekładnika napięciowego fazy L-3, wynoszący 38 lat.

Przyczyną pożaru było oddziaływanie wysokiej temperatury powstałej w wyniku zwarcia w przekładniku napięciowym fazy L-3 na olej elektroizolujący znajdujący się w tym przekładniku.

W związku z zaistniałą awarią, Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach w dniu 22 czerwca 2023 r. wydał decyzje, w których nakazał:

1. Wstrzymać ruch zakładu w części dotyczącej eksploatacji Stacji elektroenergetycznej 110/6 kV zasilanej z linii Szombierki-Miechowice, zlokalizowanej w Spółce Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu Oddział w Czeladzi, Centralny Zakład Odwadniania Kopalń, Ruch II Pompownie Stacjonarne Pompownia „Szombierki”, do czasu:
 - o usunięcia skutków awarii oraz pożaru zaistniałego w Stacji elektroenergetycznej 110/6 kV zasilanej z linii Szombierki-Miechowice,
 - o dokonania sprawdzenia stanu technicznego aparatury wyposażenia elektrycznego stacji jw. na warunkach określonych przez kierownika ruchu zakładu.

2. Usunąć nieprawidłowość polegającą na braku możliwości zasilania energią elektryczną Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu Oddział w Czeladzi, Centralny Zakład Odwadniania Kopalń, Ruch II Pompownie Stacjonarne Pompownia „Szombierki”, zasilaniem pierwszym (podstawowym).

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Katowicach.